

ПОГОДЖЕНО

Начальник УОЗЗЦЗ на ОВО
ГУ ДСУ з НС у м. Києві
підполковник
служби цивільного захисту

_____ О. Ю. Драгомірецький
" ____ " _____ 2016 р.

ЗАТВЕРЖЕНО

Наказ директора
ІЕЗ ім. Є. О. Патона
НАН України

№ _____

ІНСТРУКЦІЯ

про заходи пожежної безпеки

в будівлях, спорудах та на території

Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона

Національної академії наук України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ця Інструкція встановлює загальні вимоги з пожежної безпеки до будівель, споруд різного призначення та прилеглих до них територій, іншого нерухомого майна, обладнання, устаткування, що експлуатується, будівельних майданчиків, до проведення робіт з будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення будівель та споруд, проведення наукових дослідів.

1.2. Ця Інструкція є обов'язковою для виконання працівниками усіх підрозділів, відділів, служб інституту та організацій, які орендують приміщення на території інституту, а також відвідувачами, які знаходяться на території інституту. Усі вищезгадані особи повинні бути ознайомлені з цією інструкцією та планами евакуації людей з будівель і споруд на випадок пожежі і суворо її виконувати.

1.3. Відповідальність за забезпечення пожежної безпеки в приміщеннях та збереження матеріальних цінностей, розташованих у цих приміщеннях, несуть керівники всіх структурних підрозділів інституту та уповноважені керівниками особи, визначені відповідним наказом директора інституту, а також керівники організацій, що орендують приміщення в інституті.

1.4. Пожежна безпека повинна забезпечуватися шляхом проведення організаційних заходів та технічних засобів, спрямованих на запобігання пожежам, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для швидкого виклику пожежних підрозділів та успішного гасіння пожеж, а також евакуації із зони виникнення пожежі людей, документів і матеріальних цінностей.

1.5. Особи, відповідальні за забезпечення пожежної безпеки в інституті, їх права та обов'язки визначаються відповідно до законодавства.

1.6. Ця інструкція розроблена на основі діючих "Правил пожежної безпеки в Україні" (НАПБ А.01-001-2015), "Правил пожежної безпеки в установах, організаціях та підприємствах Національної академії наук України" (НАПБ 01.017-2015), а також інших нормативних документів, які регламентують вимоги до пожежної безпеки в Україні.

1.7. У разі передачі в оренду цілісного майнового комплексу або окремих його частин, приміщень, інших об'єктів, за домовленістю сторін цивільно-правового договору визначаються права й обов'язки орендаря та орендодавця щодо забезпечення пожежної безпеки і відповідальності за порушення вимог пожежної безпеки в інституті.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

2.1. Діяльність із забезпечення пожежної безпеки є складовою наукової, виробничої та іншої діяльності посадових осіб і працівників інституту.

2.2. Наказом директора інституту визначаються обов'язки осіб щодо забезпечення пожежної безпеки, призначаються відповідальні за пожежну безпеку окремих будівель, споруд, приміщень, дільниць, складів, технологічного та інженерного устаткування, а також утримання й експлуатацію засобів протипожежного захисту. Обов'язки щодо забезпечення пожежної безпеки, утримання та експлуатації засобів протипожежного захисту повинні передбачатися у посадових інструкціях, обов'язках, положеннях про структурний підрозділ.

2.3. В інституті інструкцією про заходи пожежної безпеки встановлюється відповідний протипожежний режим, який включає:

- порядок утримання шляхів евакуації;
- визначення спеціальних місць для куріння;
- порядок застосування відкритого вогню;
- порядок використання побутових нагрівальних приладів;
- порядок проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;
- правила проїзду та стоянки транспортних засобів;
- місця для зберігання і допустиму кількість сировини, напівфабрикатів та готової продукції, що можуть одночасно знаходитися у приміщеннях і на території;
- порядок прибирання горючого пилу й відходів, зберігання промасленого спецодягу та ганчір'я, очищення елементів вентиляційних систем від горючих відкладень;
- порядок відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі;
- порядок огляду й зачинення приміщень після закінчення роботи;

- порядок проходження посадовими особами навчання й перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення;

- порядок організації експлуатації й обслуговування наявних засобів протипожежного захисту;

- порядок проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного та іншого інженерного обладнання;

- порядок збирання членів пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної дружини (ДПД) та посадових осіб, відповідальних за пожежну безпеку, у разі виникнення пожежі, виклику вночі, у вихідні й святкові дні;

- порядок дій у разі виникнення пожежі: порядок і способи оповіщення людей, виклику пожежно-рятувального підрозділу, ДПД, зупинки технологічного устаткування, вимкнення ліфтів, підйомників, вентиляційних установок електроспоживачів, застосування засобів пожежогасіння;

- послідовність евакуації людей та матеріальних цінностей з урахуванням дотриманості техніки безпеки.

При розробленні інструкцій необхідно керуватися вимогами Правил пожежної безпеки в Україні.

Працівники інституту мають бути ознайомлені з цими вимогами на інструктажах під час проходження пожежно-технічного мінімуму.

2.4. Для кожного приміщення структурного підрозділу інституту керівниками цих підрозділів мають бути розроблені інструкції про заходи пожежної безпеки. Ці інструкції погоджуються з відділом охорони та пожежної безпеки і затверджуються заступником директора з інженерно-технічних питань або особою яка виконує його обов'язки.

2.5. В інструкціях про заходи пожежної безпеки для приміщень повинні вказуватися:

- категорія приміщення з вибухопожежної та пожежної небезпеки (для виробничих, складських приміщень, лабораторій тощо);

- вимоги щодо утримання евакуаційних шляхів та виходів;

- спеціальні місця для куріння та вимоги до них;

- правила утримання приміщень, робочих місць, зберігання та застосування легкозаймистих речовин (ЛЗР), горючих речовин (ГР), пожежовибухонебезпечних речовин і матеріалів;

- порядок прибирання робочих місць, збирання, зберігання та видалення горючих відходів, промасленого шмаття;

- порядок утримання та зберігання спецодягу;

- місця, порядок та норми одночасного зберігання в приміщенні сировини, напівфабрикатів та готової продукції;

- порядок проведення зварювальних та інших вогневих робіт;

- порядок огляду, вимкнення електроустановок, приведення в пожежобезпечний стан приміщень та робочих місць, закриття приміщень після закінчення роботи;

- заходи пожежної безпеки при роботі на технологічних установках та апаратах, які мають підвищену пожежну небезпеку;

- граничні показання контрольно-вимірювальних приладів (манометрів, термометрів тощо), відхилення від яких можуть викликати пожежу або вибух;

- обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі: порядок і способи оповіщення людей, виклику пожежної охорони, зупинки технологічного устаткування, вимкнення ліфтів, підйомників, вентиляційних установок, електроспоживачів, застосування засобів пожежогасіння, послідовність евакуації людей та матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки.

2.6. Інструкції щодо проведення пожежонебезпечних видів робіт, експлуатації технологічних установок та обладнання необхідно розробляти з урахуванням вимог, викладених у Правилах пожежної безпеки в Україні.

2.7. В додатках до інструкцій повинні бути плани евакуації людей та матеріальних цінностей у випадку пожежі.

2.8. Ця інструкція повинна вивчатися під час проведення протипожежних інструктажів, проходження навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму, а також в системі виробничого навчання і вивішуватися на видних місцях.

2.9. В усіх корпусах інституту на усіх поверхах, мають бути розроблені і вивішені на видних місцях плани (схеми) евакуації людей на випадок пожежі.

2.10. Інструкцію про заходи пожежної безпеки необхідно вивішувати на видному місці з вказівкою про відповідального за протипожежний стан у цьому приміщенні, а біля телефонів вивішувати таблички із зазначенням номера телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

2.11. Територія інституту, а також будинки, споруди, приміщення мають бути забезпечені відповідними знаками безпеки. Знаки безпеки, їх кількість, а також місця їх встановлення повинні відповідати ДСТУ ISO 6309:2007 "Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір" (ISO 6309:1987, IDT) та ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности".

2.12. Застосування у будівництві й на виробництві матеріалів та речовин, на які відсутні покажчики щодо пожежної небезпеки, забороняється.

2.13. Для працівників охорони (сторожів) повинна бути розроблена інструкція, в якій необхідно визначити їхні обов'язки щодо контролю за додержанням протипожежного режиму, огляду території і приміщень, порядок дій в разі виявлення пожежі, спрацювання систем протипожежного захисту, а також указати, хто з посадових осіб інституту має бути викликаний у нічний час, вихідні та святкові дні у разі пожежі.

Старший сторож чергової зміни охорони інституту повинен мати список посадових осіб інституту із зазначенням службових, домашніх та мобільних телефонів.

З метою проведення заходів із запобігання виникнення пожеж та організації їх гасіння в інституті створюється добровільна пожежна охорона, для забезпечення функціонування якої утворюється пожежно-рятувальний підрозділ.

Порядок функціонування добровільної пожежної охорони в інституті затверджується наказом директора відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 564 .

Основні вимоги щодо підготовки працівників інституту

2.14. Усі працівники інституту повинні проходити спеціальні протипожежні навчання в системі виробничого навчання та перевірку знань.

Протипожежне навчання працівників має такі види:

- спеціальне навчання посадових осіб;
- протипожежні інструктажі: вступний, первинний, повторний, позаплановий, цільовий;
- спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум).

2.15. Вступний протипожежний інструктаж проводиться з усіма працівниками щойно прийнятими на роботу (постійну або тимчасову) в інститут, а також з учнями та студентами, які прибули до інституту на практику (виробниче навчання).

Інструктаж проводиться на підставі діючих в інституті правил, інструкцій та інших нормативних актів з питань пожежної безпеки у спеціально обладнаному для цього приміщенні фахівцем служби пожежної безпеки (СПБ), а за його відсутності – інженерно-технічним працівником або начальником структурного підрозділу, до якого приймається новий працівник.

Програма для проведення вступного протипожежного інструктажу затверджується директором інституту, або заступником директора, або головним інженером інституту.

Вступний протипожежний інструктаж ставить своєю метою ознайомлення щойно прийнятих на роботу:

- із загальними правилами пожежної безпеки, які належить виконувати на території інституту;
- з особливостями пожежної безпеки у відділі, лабораторії, службі, на виробничій ділянці, куди він направляється на роботу;
- з основними правилами застосування первинних засобів пожежогасіння і заходами безпеки при користуванні ними;
- з засобами і системами сповіщення про пожежу та порядком виклику пожежно-рятувальних підрозділів;
- з особливостями гасіння пожежі на електроустановках.

Вступний протипожежний інструктаж можна об'єднувати зі вступним інструктажем з охорони праці. Особи, які не пройшли вступний інструктаж, до роботи не допускаються.

2.16. Первинний протипожежний інструктаж проводиться безпосередньо на робочому місці посадовою особою, відповідальною за пожежну безпеку відділу, лабораторії, служби (виробничої дільниці, майстерні, складу), із записом у журналі реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки.

Первинні інструктажі повинні проходити:

- особи щойно прийняті на роботу (постійну чи тимчасову);
- працівники, переведені з інших структурних підрозділів інституту;
- особи, що прибули до інституту у відрядження і мають брати безпосередню участь у виробничому процесі;
- будівельники, монтажники, ремонтники інших організацій, які виконують в інституті будівельно-монтажні, ремонтні та інші роботи;
- студенти, учні під час виробничої практики (навчання), а також перед проведенням з ними практичних занять в майстернях, лабораторіях тощо.

2.17. Повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менше як раз на рік за переліком питань, з якими потрібно ознайомити працівників під час проведення вступного та первинного протипожежних інструктажів.

2.18. Програми для проведення вступного та первинного протипожежних інструктажів погоджуються з місцевими органами державного пожежного нагляду.

2.19. Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці або у спеціально відведеному для цього приміщенні у разі:

- введення в дію нових або доопрацьованих нормативних актів з питань пожежної безпеки (норм, правил, інструкцій, положень тощо);
- зміни технологічного процесу, застосуванні нового або зміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
- незадовільного знання працівниками правил пожежної безпеки на робочому місці, невміння діяти та користуватися первинними засобами пожежогасіння у випадку пожежі.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально або з групою працівників споріднених спеціальностей (видів робіт). Обсяг та зміст інструктажу визначаються в кожному випадку окремо залежно від причин, що викликали потребу його проведення.

2.20. Цільовий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) пожежонебезпечних робіт (зварювальних, розігрівальних та інших), у разі ліквідації наслідків аварії, стихійного лиха.

2.21. Про проведення усіх видів протипожежних інструктажів, крім цільового, робляться записи в спеціальному журналі за підписами осіб, з якими проводиться інструктаж, і тих, хто його проводив.

Запис про проведення цільового протипожежного інструктажу робиться в документі, який дозволяє виконання робіт (наряд-допуск).

2.22. Навчання з пожежно-технічного мінімуму проводяться 1 раз на рік з працівниками, які зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою:

- електрогазозварювальниками;
- особами, які мають брати безпосередню участь у виробничому процесі в приміщеннях категорій за вибухопожежною та пожежною небезпекою А, Б і В (відповідно до НАПБ Б. 03-002-2007);
- особами, які мають виконувати роботу на устаткуванні, обладнанні, апаратах, де використовуються легкозаймисті та горючі рідини, горючі гази та матеріали, здатні вибухати або горіти в результаті взаємодії з водою, киснем повітря та один з одним;
- працівниками складського господарства, де зберігаються пожежонебезпечні матеріали і речовини;
- електриками, які працюють з електроустановками у вибухонебезпечних та пожежонебезпечних зонах;
- іншими категоріями працівників, діяльність яких потребує більш глибоких знань з питань пожежної безпеки та навичок на випадок виникнення пожежі.

Навчання проводиться за програмами, розробленими в інституті, погодженими з місцевими органами державного пожежного нагляду і затвердженими директором інституту, або заступником директора, або головним інженером інституту.

Після закінчення навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму у працівників повинні бути прийняті заліки. Результати заліків оформляються протоколом. Особам, що склали заліки, видається посвідчення встановленого зразка.

3. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДО УТРИМАННЯ ТЕРИТОРІЙ, БУДИНКІВ, ПРИМІЩЕНЬ, СПОРУД, ЕВАКУАЦІЙНИХ ШЛЯХІВ І ВИХОДІВ

3.1. Утримання території

3.1.1. Територія інституту, ділянок, що межують з житловими будинками та іншими будинками, протипожежні відстані між будинками, спорудами, майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування тощо повинні постійно утримуватися в чистоті та систематично очищатися від сміття, відходів виробництва, тари, опалого листя, котрі необхідно регулярно видаляти (вивозити) у спеціально відведені місця.

3.1.2. На території інституту забороняється влаштовувати звалища горючих відходів.

3.1.3. Автомобільні дороги, проїзди й проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

Забороняється довільно зменшувати нормовану ширину доріг та проїздів для пожежних автомобілів.

3.1.4. До всіх будівель і споруд інституту має бути забезпечений вільний доступ. Протипожежні відстані між будинками, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування забороняється захарашувати, використовувати для складання матеріалів, устаткування, стоянок транспорту, будівництва та встановлення тимчасових будинків і споруд, у тому числі інвентарних побутових приміщень, індивідуальних гаражів тощо.

3.1.5. Будівництво на території інституту нових будівель та споруд (у тому числі тимчасових) може здійснюватися лише за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу (перевірку) в органах державного пожежного нагляду на відповідність нормативним актам з пожежної безпеки.

Не дозволяється прибудовувати до будівель з огорожувальними металоконструкціями, що містять горючі полімерні утеплювачі (пінополістирол, пінополіуретан тощо), комори, майстерні та інші приміщення.

3.1.6. Про закриття ділянок доріг або проїздів для ремонту (або з інших причин) необхідно негайно повідомити підрозділи пожежної охорони. На період закриття доріг у відповідних місцях мають бути встановлені дороговкази напрямку об'їзду або влаштовані переїзди через ділянки, що ремонтуються.

3.1.7. На односмугових проїздах повинні влаштовуватися роз'їзні майданчики, а тупикові проїзди мають закінчуватися поворотними майданчиками, які забезпечують можливість розвороту пожежних машин. Зазначені майданчики повинні відповідати вимогам Державних будівельних норм (ДБН).

3.1.8. Основні дороги, проїзди, проходи повинні мати тверде покриття. Влаштовуючи проїзди для пожежних автомобілів до будівель, споруд та вододжерел по ґрунту, їх необхідно укріплювати шлаком, гравієм або іншими місцевими матеріалами для забезпечення можливості під'їзду будь-якої пори року.

3.1.9. Ворота в'їзду на територію інституту, які відчиняються за допомогою електроприводу, повинні мати пристосування (пристрої), які дозволяють відчиняти їх вручну.

3.1.10. На ділянках території інституту, де можливі скупчення горючих газів або парів, проїзд автомашин та іншого транспорту не дозволяється. Про це повинні бути вивішені відповідні написи (показчики).

3.1.11. Територія інституту, будівлі та споруди повинні мати зовнішнє освітлення, яке забезпечує швидке знаходження пожежних драбин, протипожежного обладнання, входів до будинків та споруд.

3.1.12. На території інституту забороняється залишати на відкритих майданчиках та дворах бочки й іншу тару з легкозаймистими рідинами (ЛЗР) і горючими рідинами (ГР), балони зі стисненим та зрідженим газом, ацетиленові генератори із залишками невідпрацьованого карбїду або навідного мулу, а також зберігати балони з під газів та не очищені від решток ЛЗР та ГР бочки (тару).

3.1.13. На території інституту на видних місцях повинні бути встановлені таблички із зазначенням порядку виклику пожежної охорони, знаки місць розміщення первинних засобів пожежогасіння та, за необхідності, схема руху транспорту, в якій слід вказувати розміщення будівель, водойм, гідрантів та градирень (необхідність встановлення такої схеми на кожному конкретному підприємстві визначається місцевими органами державного пожежного нагляду).

3.1.14. Стоянка транспорту у наскрізних проїздах будівель на відстані менше 10 м від в'їзних воріт на територію інституту та менше 5 м від пожежних гідрантів, забірних пристроїв вододжерел, пожежного обладнання та інвентарю, а також на поворотних майданчиках тупикових проїздів забороняється. У зазначених місцях повинні встановлюватися (вивішуватися) відповідні заборонні знаки.

3.1.15. Куріння на території та в приміщеннях інституту допускається тільки в спеціально відведених місцях, обладнаних урнами з негорючих матеріалів і ємностями з водою. У цих місцях повинні бути вивішені знаки безпеки відповідно до ДСТУ ISO 6309 : 2007 "Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір" (ISO 6309 : 1987, IDT) та ГОСТ 12.4.026 – 76 ССБТ "Цвета сигнальные и знаки безопасности".

На території інституту куріння дозволяється у таких місцях:

Площадка № 1

- територія двору біля відділу № 3;
- корпус № 1 – на дальній сходовій клітині 3 і 4 поверхів.

Площадка № 2

- територія двору біля корпусу відділу № 44, біля виходу з корпусу;
- двір корпусу № 7;
- корпус № 2 – на сходових клітинах між 1 і 2 та 3 і 4 поверхами;
- корпус № 3 – на сходових клітинах 2 і 4 поверхів;
- корпусі № 4 – на запасній сходовій клітині 2, 6, 7, 9, 10, 12, 14

поверхів;

- корпус ЕВ – 1 поверх механічного цеху, 2 поверх адміністративного корпусу біля ліфта, 3 поверх запасної сходової клітини, сходові клітини на поверсі МУАЦ;

- корпуси № 7 і № 8 – дальні сходові клітини 2, 4 і 6 поверхів.

Площадка № 3

- корпус № 6 – дальня сходові клітини 2 і 5 поверхів;

- корпус № 5 – на поверхах запасної сходової клітини.

Гараж – на території біля КПП та під металевими сходами з 2 поверху.

Контроль за встановленням урн, ємностей з водою та знаків безпеки покладається на завідувачів господарства господарського відділу у підпорядкованих ним корпусах.

Встановлення нових місць для куріння може бути встановлено розпорядженням по інституту після погодження з відділом охорони і пожежної безпеки.

3.1.16. Сміття та горючі відходи на території інституту складаються в спеціально відведених місцях:

- на території корпусу № 1;
- на території корпусу № 2;
- на території корпусу №5;
- на території корпусу № 6;
- на території столярної майстерні і гаража.

Горючі відходи і сміття вивозяться за межі території по мірі накопичення не рідше 1 разу на тиждень чи по мірі накопичування.

3.2. Утримання будинків, приміщень, споруд, евакуаційних шляхів і виходів

3.2.1. У кожному приміщенні повинна бути вивішена табличка із зазначенням відповідального за пожежну безпеку, номерів телефонів пожежної охорони і відділу охорони та пожежної безпеки інституту, а також інструкція з пожежної безпеки.

3.2.2. На кожному поверсі лабораторних корпусів, виробничих та адміністративних будівель повинні бути вивішені на видних місцях плани евакуації людей та матеріальних цінностей у разі виникнення пожежі.

3.2.3. Над дверми евакуаційних виходів повинні бути встановлені світлові надписи "ВИХІД" білого кольору на зеленому полі, розташовані не нижче 2-2,5 м від підлоги. В коридорах, на сходових площадках і на дверях, що ведуть до шляхів евакуації або безпосередньо назовні, повинні бути встановлені зображення знаку "ВИХІД" – відчинених дверей із силуетом, який біжить, і стрілки, що вказує шлях до виходу.

3.2.4. Усі будівлі, споруди, лабораторії, виробничі, службові, складські та допоміжні приміщення повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів виробництва і постійно утримуватися в чистоті. Терміни очищення встановлюються технологічними регламентами або інструкціями.

3.2.5. У разі перепланування приміщень, зміни їх функціонального призначення, застосування нового технологічного устаткування необхідно дотримуватися протипожежних вимог чинних нормативних документів будівельного та технологічного проектування. Не дозволяється зниження проектних меж вогнестійкості конструкцій та погіршення умов евакуації людей.

Приступати до реконструкції, перепланування приміщень, технологічного переоснащення чи впровадження нової технології дозволяється лише за наявності затвердженого планування та проектної документації, яка пройшла попередню експертизу (перевірку) на відповідність нормативним актам з пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду та відділі охорони і пожежної безпеки інституту.

Експертиза (перевірка) та затвердження проектної документації (планувань) проводиться згідно з наказом по інституту постійно діючою комісією, до складу якої входять керівники інженерно-технічних служб інституту.

Придбані за кордоном машини, механізми, устаткування, технологічне обладнання вводяться в експлуатацію лише за умови відповідності їх діючим в Україні нормативним актам з пожежної безпеки і які мають відповідний сертифікат.

3.2.6. Протипожежні системи, установки, устаткування приміщень, будівель та споруд (протидимовий захист, пожежна автоматика, протипожежні двері, клапани, інші захисні пристрої у протипожежних стінах і перекриттях тощо) повинні постійно утримуватися у справному робочому стані.

3.2.7. Отвори у протипожежних стінах, перегородках та перекриттях повинні бути обладнані захисними пристроями (протипожежні двері, вогнезахисні клапани, водяні завіси і т. ін.) проти поширення вогню та продуктів горіння.

Не допускається встановлювати будь-які пристрої, що перешкоджають нормальному зачиненню протипожежних та протидимних дверей, а також знімати пристрої для їх самозачинення.

3.2.8. У разі перетинання протипожежних перешкод стін, перегородок, перекриттів, відгороджувючих конструкцій різними комунікаціями – зазори (отвори), що утворилися між цими конструкціями та комунікаціями, повинні бути наглухо зашпаровані негорючим матеріалом, який забезпечує межу вогнестійкості та димогазонепроникнення, що вимагається будівельними нормами для цих перешкод.

3.2.9. Пошкодження вогнезахисних покриттів (штукатурки, спеціальних фарб, лаків, обмазок тощо) будівельних конструкцій, горючих оздоблювальних і теплоізоляційних матеріалів, повітропроводів, металевих опор та перегородок повинні негайно усуватися.

Після обробки (просочення) антипіренами дерев'яних конструкцій, тканини та інших горючих матеріалів повинен бути складений акт про проведення роботи підрядною організацією. Після закінчення термінів дії обробки (просочення) та у разі втрати або погіршення вогнезахисних властивостей обробку (просочення) треба повторити. Перевірку стану вогнезахисної обробки (просочення) слід проводити не менше одного разу на рік зі складенням акту перевірки.

3.2.10. Для всіх будівель та приміщень виробничого, складського призначення і лабораторій повинна бути визначена категорія щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки за "Правилами визначення категорії приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою", а також за "Правилами будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок" (НПАОП 40.1-1.32-01), у тому числі для зовнішніх виробничих і складських дільниць, які необхідно позначати на входних дверях до приміщення, а також у межах зон усередині приміщення та ззовні.

Визначення категорії будівель та приміщень за вибухопожежною небезпекою на стадії проектування повинно проводитися розробником технологічного процесу відповідно до вимог. Для діючих підрозділів, категорії за вибухопожежною та пожежною небезпекою можуть визначатися керівниками (технологами) самих підрозділів, або спеціалізованими науково-дослідними закладами.

3.2.11. Вибухопожежонебезпечні приміщення у багатоповерхових будівлях повинні розміщатися біля зовнішніх стін верхніх поверхів.

3.2.12. У підвальних та цокольних поверхах не допускається:

- розміщення вибухопожежонебезпечних виробництва, зберігання та застосування ЛЗР і ГР, вибухових речовин, балонів з газами, целулоїду, горючої кіноплівки, карбіду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухопожежну небезпеку (за винятком випадків, обумовлених чинними нормативними документами) ;

- улаштування складів горючих матеріалів, майстерень, де використовуються горючі матеріали, а також інших господарських приміщень, якщо вхід до них не ізольований від загальних евакуаційних сходових кліток.

3.2.13. Не дозволяється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у тому числі вентиляційні камери, електрощитові) під виробничі дільниці, для зберігання продукції, устаткування, меблів та інших предметів.

Двері горищ, технічних поверхів, вентиляційних камер, електрощитових, підвалів повинні утримуватися зачиненими. На дверях слід вказувати місце зберігання ключів. Вікна горищ, технічних поверхів, підвалів повинні бути зашклені.

3.2.14. Прямокутні віконних прорізів підвальних і цокольних поверхів треба регулярно очищати від горючих відходів виробництва, сухого листя, трави тощо. Не допускається закривати їх наглухо, а також захаращувати або закладати віконні прорізи.

3.2.15. Стаціонарні зовнішні пожежні сходи, сходи на перепадах висот і огорожі на дахах (покритті) будівель та споруд повинні утримуватися постійно справними, бути пофарбованими.

3.2.16. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень, де перебувають люди, ґрат, останні повинні розкриватися, розсуватися або

зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей грати мають бути відчинені (зняті).

Встановлювати глухі (незнімні) грати дозволяється в банках, касах, складах, коморах, кімнатах для зберігання зброї і боєприпасів та в інших випадках, передбачених нормами і правилами, затвердженими в установленому порядку.

3.2.17. У будівлях, приміщеннях, спорудах забороняється:

- прибирати приміщення і прати одяг із застосуванням бензину, газу та інших ЛЗР та ГР, а також відігрівати замерзлі труби паяльними лампами та іншими засобами із застосуванням відкритого вогню;

- захаращувати підходи до первинних заходів пожежогасіння;

- розкидати й залишати неприбраними промаслені обтиральні матеріали. Їх необхідно прибирати в металеві ящики ємністю не більше як 0,5 м³, щільно закривати кришками і після закінчення роботи видаляти з приміщення у спеціально відведені за межами будівель місця, забезпечені негорючими збірниками з кришками, які щільно закриваються.

3.2.18. Спецодяг працюючих з лаками, фарбами та іншими ЛЗР і ГР повинен своєчасно підлягати пранню й ремонту, зберігатися в розвішеному вигляді в металевих шафах, встановлених у спеціально відведених для цієї мети приміщеннях.

Керівник підрозділу повинен встановити чіткий порядок заміни промасленого спецодягу на чистий.

3.2.19. У приміщеннях, де застосовуються і зберігаються ЛЗР і ГР, повинна бути встановлена максимально допустима для одночасного зберігання кількість ЛЗР і ГР, фарб, лаків, розчинників.

Таблиця з нормами зберігання таких матеріалів повинна бути вивішена на внутрішньому боці дверей комори або спеціальних металевих шаф чи сейфів.

На робочих місцях дозволяється зберігати тільки змінну норму ЛЗР, ГР і мастильних матеріалів у щільно закритій тарі, яка при ударі не розбивається.

Після закінчення зміни горючі відходи і обтиральні матеріали слід прибирати з робочого місця. Невикористані ЛЗР, ГР, лаки, фарби і розчинники необхідно зберігати в спеціальних металевих шафах (ящиках), сейфах. Зберігання у цих шафах (ящиках), сейфах інших матеріалів – забороняється.

3.2.20. Будинки інституту мають бути забезпечені адресними вказівниками (назва вулиці, номер будинку), встановленими на фасадах будівель або інших видних місцях та освітлюваними у темний час доби.

3.2.21. В кінці робочого дня відповідальний за пожежну безпеку у приміщенні зобов'язаний:

- щільно закрити вікна та квартирки (використовуючи для цього спеціальні пристрої);

- оглянути приміщення, видалити з приміщення горюче сміття, відключити від електромережі прилади освітлення та інші електроспоживачі

й устаткування, після чого замкнути двері приміщення на замок, а ключ здати черговому сторожу. Якщо приміщення обладнане охоронною сигналізацією – здати його під охорону.

3.2.22. Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватися вільними, нічим не зашарашуватися і в разі виникнення пожежі забезпечувати безпеку під час евакуації всіх людей, які перебувають у приміщеннях будівель та споруд.

Кількість та розміри евакуаційних виходів з будівель і приміщень, їхні конструктивні й планувальні рішення, умови освітленості, забезпечення не задимленості, протяжність шляхів евакуації, їх облицювання (оздоблення) повинні відповідати протипожежним вимогам будівельних норм.

3.2.23. Двері на шляхах евакуації повинні відчинятися в напрямку виходу з будівель (приміщень).

Допускається влаштування дверей з відчиненням усередину приміщення в разі одночасного перебування в ньому не більше 15 чоловік, а також у санвузлах, з площадок зовнішніх евакуаційних сходів (за винятком дверей, що ведуть у повітряну зону не задимленої сходової клітки).

За наявності людей у приміщенні двері евакуаційних виходів можуть замикатися лише на внутрішні запори, які легко відмикаються.

3.2.24. Килими, килимові доріжки й інші покриття підлоги у приміщеннях з масовим перебуванням людей повинні надійно кріпитися до підлоги і бути мало небезпечними щодо токсичності продуктів горіння, а також мати помірну димоутворюючу здатність (за ГОСТ 12.1.044-89).

3.2.25. Сходові марші і площадки повинні мати справні огорожі з поручнями, котрі не повинні зменшувати встановлену будівельними нормами ширину сходових маршів і площадок.

3.2.26. Сходові клітки, внутрішні відкриті та зовнішні сходи, коридори, проходи та інші шляхи евакуації мають бути забезпечені евакуаційним освітленням відповідно до вимог будівельних норм та правил улаштування електроустановок. Світильники евакуаційного освітлення повинні вмикатися з настанням сутінків у разі перебування в будівлі людей.

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, повинні постійно освітлюватися електричним світлом (у разі наявності людей).

3.2.27. Не дозволяється:

- влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні та підйомні двері, двері, що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей;

- зашарашувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші і площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, обладнанням, різними матеріалами та готовою продукцією, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину;

- забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні двері будівель;

- застосовувати на шляхах евакуації (крім будівель V ступеня вогнестійкості) горючі матеріали для облицювання стін і стель, а також сходів та сходових площадок;
- розташовувати у тамбурах виходів гардероби, вішалки для одягу, сушарні, пристосовувати їх для торгівлі, а також зберігання, у тому числі тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалу;
- захаращувати меблями, устаткуванням та іншими предметами двері, переходи в суміжні секції та виходи на зовнішні евакуаційні драбини;
- влаштовувати на сходових площадках приміщення будь-якого призначення, у т. ч. кіоски, ларьки, а також виходи з вантажних ліфтів (підйомників), прокладати промислові газопроводи, трубопроводи з ЛЗР та ГР, повітропроводи;
- влаштовувати в загальних коридорах комори і вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій;
- зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також інші сторонні предмети;
- розташовувати в ліфтових холах комори, кіоски, ларьки тощо;
- встановлювати телекамери в проходах таким чином, щоб зони перешкоджали евакуації людей;
- робити засклення або закладання жалюзі і отворів повітряних зон у незадимлюваних сходових клітках:
- знімати передбачені проектом двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових кліток;
- замінити армоване скло на звичайне у дверях та фрамугах всупереч передбаченому за проектом;
- знімати пристрої для самозачинення дверей сходових кліток, коридорів, холів, тамбурів тощо, а також фіксувати двері, що самозачиняються, у відчиненому положенні;
- зменшувати нормативну площу фрамуг у зовнішніх стінах сходових кліток або закладати їх;
- розвішувати у сходових клітках на стінах стенди, панно тощо.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДО ІНЖЕНЕРНОГО ОБЛАДНАННЯ

З метою запобігання виникненню пожеж в інженерному обладнанні, начальниками інженерних служб (будівельна служба, електроенергетична служба, механіко-енергетична служба, служба зв'язку), керівниками структурних підрозділів інституту та особами, відповідальними за пожежну безпеку у своїх підрозділах, – кожного року повинні складатися плани проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного та іншого обладнання, які повинні затверджуватися головним інженером інституту. Виконання цих планів є обов'язковим.

4.1. Електроустановки

4.1.1. Електроустановки (можливість їх застосування, монтаж, налагоджування та експлуатація) повинні відповідати вимогам чинних Правил улаштування електроустановок (ПУЕ), Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів (ПТЕЕС), Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів (ПБЕЕС) та інших нормативних документів.

4.1.2. Електричні машини, апарати, обладнання (апарати управління, пускорегулювання, контрольно-вимірвальні прилади, електродвигуни, світильники і т. ін.), електропроводи, кабелі та спосіб їх прокладки за виконанням та ступенем захисту повинні відповідати класу зони згідно з ПУЕ, мати арматуру захисту від струмів короткого замикання, перевантаження та інших аварійних режимів, які можуть привести до пожежі чи загорання.

4.1.3. З'єднання, відгалуження та окінцювання жил проводів, кабелів мають здійснюватися за допомогою опресування, зварювання, паяння або затискачів (гвинтових, болтових тощо).

4.1.4. У місцях перетинання обгороджувальних конструкцій електричними комунікаціями повинні передбачатися металеві гільзи з ущільненням негорючими матеріалами.

4.1.5. Переносні світильники повинні бути обладнані захисними скляними ковпаками й сітками. Для цих світильників та іншої переносної електроапаратури слід застосувати гнучкі кабелі та проводи (шнури) з мідними жилами, спеціально призначеними для цієї мети, з урахуванням їх захисту від можливих пошкоджень.

4.1.6. Відстань між світильниками з лампами розжарювання та будівельними конструкціями з горючих матеріалів, а також до місць зберігання (розміщення) горючих матеріалів повинна бути не менше таких значень:

номінальна потужність Р, Вт	мінімальна відстань, м
100	0,5
300	0,8
500	1,0

Інші види світильників повинні розміщатися від горючих матеріалів та предметів на відстані не менше 0,5 м, а від горючих будівельних конструкцій – не менше 0,2 м.

4.1.7. Відстань від електричних кабелів та ізолюваних проводів, прокладених відкрито безпосередньо по конструкціях, на ізоляторах, тросах і т. ін. до місць зберігання (розміщення) горючих матеріалів — не менше 1 м.

4.1.8. У разі встановлення світильників на (у) підвісній стелі чи облицювання з горючих матеріалів місця прилягання цих світильників необхідно захищати негорючим теплоізоляційним матеріалом (крім випадків, коли технічними умовами на світильники передбачається можливість їх монтажу на таких поверхнях чи конструкціях).

4.1.9. Прокладання проводів (кабелів) по горючих основах (конструкціях, деталях устаткування), влаштування вводів у будівлі повинно здійснюватися відповідно до вимог ПУЕ.

4.1.10. У разі відкритого прокладання незахищених проводів та захищених проводів (кабелів) з оболонками з горючих матеріалів відстань від них до горючих основ (конструкцій, деталей) повинна становити не менше 0,01 м. У разі неможливості забезпечити вказану відстань, провід (кабель) слід відокремлювати від горючої поверхні шаром негорючого матеріалу, який виступає з кожного боку проводу (кабелю) не менше ніж 0,01 м. У разі схованого прокладання таких проводів (кабелів) їх необхідно ізолювати від горючих основ (конструкцій) суцільним шаром негорючого матеріалу. Після закінчення прокладання складається акт проведення прихованих робіт.

4.1.11. Електронагрівальні прилади, комп'ютери, радіоприймачі, кондиціонери та інші побутові електроприлади й апаратура повинні вмикатися в електромережу тільки за допомогою справних штепсельних з'єднань та електророзеток заводського виготовлення.

4.1.12. Електрошафи, розміщені в коридорах, вестибюлях, холах, фойє та інших шляхах евакуації, повинні бути замкненими.

4.1.13. Електрощити, групові електрощитки необхідно оснащувати схемою підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

4.1.14. Електророзетки, вимикачі, перемикачі та інші подібні апарати можуть встановлюватися на горючій основі (конструкції) лише з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

4.1.15. В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

4.1.16. Застосування електричних опалювальних приладів у приміщеннях категорії за вибухопожежонебезпекою А, Б, В забороняється.

У разі застосування, згідно з умовами виробництва в пожежонебезпечних зонах будь-якого класу, електронагрівальних приладів, нагрівальні робочі частини останніх мають бути захищені від зіткненням з горючими матеріалами, а самі прилади повинні бути встановлені на поверхні з негорючого матеріалу.

Забороняється застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах складських приміщень (крім спеціально

призначених і обладнаних для цього приміщень), а також у будинках (приміщеннях) іншого призначення, в яких можливість використання таких приладів обмежується нормативними актами.

Температура зовнішньої поверхні електроопалювальних приладів у найбільш нагрітому місці в нормальному режимі роботи не повинна перевищувати 85 °С.

Відстань від приладів електроопалення до горючих матеріалів і будівельних конструкцій, за винятком матеріалів горючості Г1, Г2, має становити не менше 0,25 м (якщо більша відстань не визначена будівельними нормами або іншими нормативними документами).

4.1.16. Для опалення будинків та приміщень площею до 50 м², можуть застосовуватися масляні радіатори та нагрівальні електропанелі тільки із закритими нагрівальними елементами. Такі радіатори та електропанелі повинні мати справний індивідуальний електрозахист і терморегулятор. Встановлення та експлуатація масляних радіаторів та електропанелей й інших побутових електронагрівальних приладів, дозволяється тільки з письмового дозволу начальника електроенергетичної служби і начальника відділу охорони і пожежної безпеки інституту.

4.1.17. Монтаж, підключення, прокладання мереж, улаштування електричного захисту на лініях, які живлять побутові кондиціонери, повинні проводитися відповідно до вимог Інструкції з експлуатації кондиціонерів та ПУЕ.

Лінії живлення до кожного побутового кондиціонера, групи кондиціонерів необхідно забезпечувати автономним пристроєм електричного захисту незалежно від наявності захисту на загальній лінії, яка живить групу кондиціонерів.

4.1.18. Монтаж, підключення, електроприладів повинні виконуватися тільки працівниками електроенергетичної служби інституту. Нові підключення різних струмоприймачів (електродвигунів, нагрівальних приладів та ін.) необхідно проводити з урахуванням допустимого струмового навантаження електромережі.

4.1.19. Під час експлуатації електроустановок **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**:

- прокладання електричних проводів і кабелів транзитом через складські приміщення, пожежонебезпечні та вибухонебезпечні зони;
- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією;
- залишати під напругою кабелі та проводи з неізольованими струмопровідними жилами;
- застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам ПУЕ;
- застосування для опалення приміщень нестандартних (саморобних) електронагрівальних приладів;
- користування пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншими електровиробами;

- підвішування світильників безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);

- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) підприємств-виробників;

- застосування в пожежонебезпечних зонах складських приміщень люмінесцентних світильників з відбивачами і розсіювачами виготовленими з горючих матеріалів;

- використання в пожежонебезпечних зонах світильників з лампами розжарювання без захисного скла (ковпаків), а також відбивачами і розсіювачами, виготовленими з горючих матеріалів;

- залишати без догляду при виході з приміщень увімкнені в електромережу нагрівальні прилади, комп'ютери, радіоприймачі, кондиціонери тощо;

- складування горючих матеріалів на відстані 1 м від електроустаткування та під електрощитами;

- використання вимикачів, штепсельних розеток для підвішування одягу й інших предметів, заклеювання відкритої електропроводки папером, тканинами чи іншим горючим матеріалом:

- застосування для електромереж радіо- та телефонних проводів;

- використання побутових електронагрівальних приладів (чайників, кип'ятильників, масляних радіаторів, прасок тощо) без письмового узгодження з відділом охорони і пожежної безпеки та електроенергетичною службою інституту;

- розміщення в кабельних спорудах та електропідстанціях електрощитових будь-яких пристроїв, зберігання в них матеріалів й устаткування.

4.2. Порядок відключення електромереж та електроприладів у разі пожежі

4.2.1. Після закінчення робочого дня о 18⁰⁰ годині в усіх корпусах інституту відключається електропостачання, крім чергового живлення й охоронної і пожежної сигналізації відділів та лабораторій з безперервним технологічним процесом, АТС, холодильних установок, ліфтів 1-ї категорії, дренажних насосів корпусу № 4, насосів для підвищення тиску у протипожежній водопровідній мережі.

4.2.2. У разі виникнення пожежі, електромережі та електроприлади, живленням до 0,4 кВ, відключають чергові електрики інституту, а напругою більш як 0,4 кВ – особи, які мають на це право, начальник електроенергетичної служби, майстер, інженер з експлуатації електромереж, які мають V групу з електробезпеки. У разі їх відсутності ці електромережі вимикає головний диспетчер енергосистем центрального району.

4.3. Опалення і кондиціонування

4.3.1. Перед початком опалювального сезону котельні, теплогенераторні й калориферні установки, печі та інші опалювальні прилади мають бути перевірені й відремонтовані. Несправні опалювальні пристрої не повинні допускатися до експлуатації.

Застосовувати пічне опалення в корпусах, службових, лабораторних, виробничих і складських приміщеннях забороняється.

4.3.2. Особи, призначені в підрозділах відповідальними за технічний стан опалювальних установок, зобов'язані організувати постійний контроль за правильністю їх утримання та експлуатації, своєчасний і якісний ремонт.

Опалювальні установки повинні відповідати протипожежним вимогам стандартів, будівельних норм та інших нормативних актів.

4.3.3. Повітрянагрівальні й опалювальні прилади повинні розміщуватися так, щоб до них був забезпечений вільний доступ огляду й очищення.

4.3.4. Улаштування тимчасових печей у приміщеннях, як правило, не дозволяється.

4.3.5. У приміщеннях складів категорій А, Б, і В за вибухопожежною та пожежною небезпекою, у коморах та місцях, відведених для складування горючих матеріалів, у приміщеннях для наповнення і зберігання балонів зі стисненими та зрідженими газами опалювальні прилади потрібно огороджувати екранами з негорючих матеріалів, які встановлюються на відстані не менше 0,1 м від приладів опалення.

4.3.6. У приміщенні тепловиробляючих установок забороняється:

- допускати до роботи осіб, які не пройшли спеціального навчання та протипожежного інструктажу, не отримали відповідних кваліфікаційних посвідчень;

- залишати без догляду працюючі котли і нагрівачі;

- експлуатувати установки в разі підтікання рідкого палива або витікання газу із систем паливоподачі;

- працювати при зіпсованих або відключених приладах контролю й регулювання, а також за їх відсутності;

- сушити спецодяг, взуття, інші матеріали на котлах та паропроводах.

4.3.7. Системи опалення, вентиляції і кондиціонування повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-67:2013 "Опалення, вентиляція та кондиціонування".

4.4. Вентиляція

4.4.1. Системи вентиляції і кондиціонування повітря повинні відповідати протипожежним вимогам будівельних норм.

4.4.2. Залежно від умов виробництва, в інституті, механіко-енергетичною службою, повинні бути встановлені терміни проведення

профілактичних оглядів та очищення повітропроводів, фільтрів, вогнезатримуючих клапанів, іншого обладнання вентиляційних систем, а також визначений порядок відключення вентиляційних систем і дій обслуговуючого персоналу у разі виникнення пожежі або аварії.

Особа, призначена начальником механіко-енергетичної служби інституту відповідальною за технічний стан та справність вентиляційних систем, зобов'язана забезпечити додержання вимог пожежної безпеки під час їх експлуатації.

4.4.3. Не допускається робота технологічного обладнання у вибухопожежонебезпечних та пожежонебезпечних приміщеннях у разі несправних або відключених гідрофільтрів, сухих фільтрів, пиловідсмоктуючих, пиловловлюючих та інших пристроїв систем вентиляції.

4.4.4. Повітря, яке містить горючий пил або горючі відходи, повинно очищуватися до надходження у вентилятор. Для цього перед ним слід встановлювати каменевловлювачі, а для вилучення металевих предметів магнітні вловлювачі.

4.4.5. Вентиляційні камери, циклони, фільтри, повітропроводи повинні регулярно очищатися від горючого пилу, відходів виробництва, жирових відкладень пожежобезпечними засобами. Перевірка й очищення вентиляційного обладнання повинні проводитися за графіком, затвердженим керівництвом інституту. Результати огляду обов'язково заносяться до спеціального журналу.

4.4.6. Для запобігання засмічування території корпусу № 6 горючими відходами, – бункер під циклоном повинен мати суцільну огорожу з негорючого матеріалу з ворітьми, які зачиняються. Циклон столярної майстерні може бути заповнений горючими відходами не більш як на 80 % об'єму циклону. Циклон повинен вичищатися від відходів при його заповненні на 80 %, але не рідше одного разу на місяць.

4.4.7. Витяжні повітропроводи, по яких транспортуються горючі та вибухонебезпечні речовини (пил, волокна тощо), повинні мати пристрої для очищення (люки, розбірні з'єднання і т. ін.).

4.4.8. Під час експлуатації вентиляційних систем забороняється:

- відключати або знімати вогнезатримувальні пристрої;
- випалювати накопичені в повітропроводах, зонтах жирові відкладення та інші горючі речовини;
- закривати витяжні канали, отвори й решітки;
- залишати в камерах різні матеріали, устаткування тощо;
- використовувати припливно-витяжні повітропроводи й канали для відведення газів від приладів опалення, газових колонок, кип'ятильників та інших нагрівальних приладів;
- складувати впритул (на відстані менше 0,5 м) до повітропроводів і устаткування горючі матеріали або негорючі матеріали в горючій упаковці;
- видаляти за допомогою тієї самої системи підсосів різні гази, пари, пил та інші речовини, котрі при змішуванні можуть викликати спалахи, горіння або вибух;

- експлуатувати переповнені циклони.

4.4.9. Під час експлуатації калориферів необхідно дотримуватися таких вимог:

- відстань між калориферами і конструкціями з горючих та важкогорючих матеріалів має бути не менше 1,5 м за наявності вогневого або електричного підігріву і не менше 0,1 м, коли теплоносієм є вода або пара;

- тримати постійно справними контрольно-вимірювальні прилади;

- не допускати виникнення зазорів між калориферними і будівельними конструкціями камер, а виявлені зазори зашпаровувати негорючими матеріалами;

- систематично проводити пневматичним або гідравлічним способом очищення калориферів від забруднень;

- стежити за тим, щоб транзитні канали, якими подається нагріте в калорифері повітря, не мали отворів, крім каналів, призначених для подавання повітря у приміщення.

4.4.10. Монтаж, підключення, прокладання мереж, влаштування електричного захисту на лініях, які живлять побутові кондиціонери, повинні проводитись відповідно до вимог Інструкції з експлуатації кондиціонерів та ПУЕ.

4.4.11. Лінії живлення до кожного побутового кондиціонера, групи кондиціонерів необхідно забезпечувати автономним пристроєм електричного захисту незалежно від наявності захисту на загальній лінії, яка живить групу кондиціонерів.

4.4.12. Переріз електропроводів, які живлять одинично встановлені побутові кондиціонери, повинен відповідати допустимому струмовому навантаженню, яке визначається паспортом на виріб.

4.4.13. Зовнішній простір та стіни будинків навколо кондиціонерів мають бути розчищені від гілок дерев, витких рослин та інших предметів і конструкцій з горючих матеріалів у радіусі не менше 1,5 м.

4.4.14. У разі масового встановлення кондиціонерів у багатоповерхових будинках апарати повинні бути зверху захищені негорючими козирками, при цьому краї козирків мають виступати за зовнішні габарити кондиціонера не менше ніж на 0,15 м.

4.4.15. Під час експлуатації побутових кондиціонерів забороняється:

- використовувати, як опорні конструкції, горючі елементи конструкцій рам замість монтажних кріплень заводського виготовлення або інших металевих конструкцій при встановленні кондиціонера у віконному отворі;

- вносити в конструкцію кондиціонерів зміни, не передбачені заводом-виробником;

- замінювати наявні триполюсні штепсельні роз'єднувачі на двополюсні;

- встановлювати кондиціонери у внутрішніх протипожежних перегородках та стінах;

- встановлювати кондиціонери у приміщеннях категорій А і Б.

4.4.16. У разі виникнення пожежі вентиляційні системи в усіх корпусах інституту, крім корпусу № 4, повинні вимикатися.

4.5. Системи централізованого водовідведення (каналізація)

4.5.1. Скидання (зливання) стоків, які містять ЛЗР та ГР, речовин, що у взаємодії з водою виділяють вибухопожежонебезпечні гази (карбід кальцію, негашене вапно тощо), у систему централізованого водовідведення (каналізацію) забороняється.

4.5.2. Каналізаційні споруди і системи повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди" та Правилам пожежної безпеки в Україні.

4.6. Газове обладнання

4.6.1. Розміщення газових опалювальних котлів, опалювальних апаратів та ємнісних газових водонагрівників має відповідати протипожежним вимогам будівельних норм щодо газопостачання згідно з ДБН В.2.5-20-2001 "Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі і споруди. Газопостачання" та Правилам безпеки систем газопостачання України, їх установа слід виконувати біля стін з негорючих матеріалів або біля стін, захищених негорючими або важкогорючими матеріалами, на відстані не менше 0,1 м.

4.6.2. Меблі та інші вироби (предмети) з горючих матеріалів необхідно встановлювати не ближче 0,2 м від газових приладів.

4.6.3. Застосовувати вогонь для виявлення витоку газу з газопроводів, а також користуватися газовими пальниками й приладами в разі несправності газопроводів та арматури забороняється.

4.6.4. Виявивши у приміщенні запах газу, слід негайно припинити його подавання, викликати аварійну газову службу і провітрити приміщення. До усунення несправності у приміщенні забороняється запалювання сірників, палити, застосовувати відкритий вогонь, вмикати та вимикати електроприлади.

4.7. Теплові мережі

4.7.1. Коли теплові мережі прокладаються над землею, застосування горючих теплоізоляційних матеріалів не допускається, за винятком трубопроводів, прокладених поза територією інституту.

4.7.2. Трубопроводи теплових мереж у місцях перетинання перекриттів, внутрішніх стін та перегородок необхідно прокладати в гільзах з негорючих матеріалів.

4.7.3. У місцях перетинання трубопроводів з теплоносіями металевих огорожувальних конструкцій з горючими полімерними утеплювачами в

радіусі 0,1 м повинна передбачатися теплова ізоляція з негорючих матеріалів,

4.7.4. Гарячі поверхні мереж, розташованих у приміщеннях, в яких можуть створити небезпеку спалахування газів, парів, аерозолів або пилу, треба ізолювати таким чином, щоб температура на поверхні теплоізолюваної конструкції була не менше ніж на 20 % нижче температури самоспалахування речовин.

4.7.5. Не допускається:

- прокладання трубопроводів теплових мереж у каналах та тунелях разом з газопроводами зрідженого газу, киснепроводами, трубопроводами з легкозаймистими речовинами;

- застосування теплоізоляції з горючих та важкогорючих матеріалів для захисту теплових мереж, розміщуваних у приміщеннях категорій А, Б, В, у технічних підвальних поверхах та підвалах з виходами через загальні сходові клітки;

- експлуатація теплових мереж з пошкодженою і просоченою нафтопродуктами теплоізоляцією.

4.8. Вимоги до технологічного обладнання

4.8.1. Технологічне обладнання при нормальних режимах роботи повинно бути пожегобезпечним, а на випадок небезпечних несправностей та аварій необхідно передбачати захисні заходи, які обмежують масштаб та наслідки пожежі.

На все обладнання, яке розміщується в приміщеннях підрозділів інституту, щорічно керівником підрозділу (заступником керівника) складається план проведення планово-попереджувальних робіт, який затверджується головним інженером інституту.

4.8.2. Керівники підрозділів інституту повинні організовувати вивчення обслуговуючим персоналом характеристик пожежної небезпеки матеріалів та речовин, що застосовуються або виробляються.

4.8.3. Технологічне обладнання, установки, апарати та трубопроводи, в яких утворюються або знаходяться речовини, що виділяють вибухопожежонебезпечні пари, гази і пил, повинні бути герметичними і зберігати герметичність при експлуатації, якщо вони не розташовані у спеціальних вибухових камерах.

4.8.4. Забороняється виконувати роботи на обладнанні, установках і верстатах з несправностями, які можуть привести до загорання та пожеж, а також при відключенні контрольно-вимірювальних приладів, по яких визначаються задані режими температури, тиску, концентрації горючих газів, парів та інші технологічні параметри.

4.8.5. Робота технологічного обладнання, апаратури і установок та їх навантаження повинні відповідати вимогам паспортних даних і технологічного регламенту.

4.8.6. Температура обладнання та установок, що мають відкриті поверхні, під час роботи не повинна перевищувати температуру навколишнього повітря більше ніж на 40° (у всіх випадках повинна бути не вище 60°).

4.8.7. Технологічне та транспортувальне обладнання повинно підлягати планово-попереджувальному та капітальному ремонту відповідно до технічних вимог та в строки, визначені графіком, затвердженим головним інженером інституту.

4.8.8. Ремонт обладнання, що знаходиться під тиском, набивка і підтягування сальників на працюючих насосах і компресорах, а також ущільнення фланців на апаратах і трубопроводах без зниження тиску у системі до атмосферного не дозволяється.

4.8.9. Гарячі поверхні установок і трубопроводів у приміщеннях в яких вони можуть викликати небезпеку спалахування матеріалів або вибух газу, парів рідини або пилу, повинні ізолюватися негорючими матеріалами для зниження температури поверхні до найбільш дозволеної, рівної 80 % від величини стандартної чи мінімальної температури самоспалахування горючих та вибухонебезпечних речовин.

4.8.10. Машини і апарати, що здійснюють переробку волокнистих матеріалів, твердих горючих речовин в роздробленому вигляді, повинні мати пристрій, що забезпечує видалення сторонніх предметів.

4.8.11. В пожежобезпечних приміщеннях та на обладнанні, що представляє небезпеку вибуху або займання, повинні бути вивішені знаки, що забороняють користування відкритим вогнем, і знаки, що попереджують про обережність при наявності займистих та вибухових речовин. Керівники відділів, лабораторій, служб, цехів зобов'язані ознайомити всіх працівників про значення цих знаків.

5. ПОРЯДОК СУМІСНОГО ЗБЕРІГАННЯ РЕЧОВИН ТА МАТЕРІАЛІВ

5.1. Умови зберігання всіх речовин і матеріалів визначаються вимогами стандартів або технічних умов на них.

5.2. Можливість сумісного зберігання речовин та матеріалів визначається вимогами, викладеними в ГОСТ 12.1.004-91. Ці вимоги сформульовані на підставі кількісного врахування показників пожежної небезпеки, токсичності, а також однорідності засобів пожежогасіння.

5.3. Вимоги ГОСТ 12.1.004-91 не поширюються на вибухові та радіоактивні речовини, котрі повинні зберігатися та перевозитися за спеціальними правилами.

6. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВОГНЕВИХ ТА ІНШИХ ПОЖЕЖОНЕБЕЗПЕЧНИХ РОБІТ

6.1. До вогневих робіт відносяться всі види електрозварювальних, газозварювальних (газорізальних), бензорізальних і паяльних робіт, розігрівання (варіння) бітумів та смол, а також інші роботи з використанням відкритого вогню або нагріву деталей до температури займання матеріалів і конструкцій.

6.2. Порядок проведення на території та в будівлях інституту вогневих та інших пожежонебезпечних робіт повинен відповідати вимогам Правил пожежної безпеки в Україні, наказу по інституту та інших нормативних документів, які регламентують порядок проведення цих робіт.

6.3. Місця проведення вогневих робіт поділяються на:

- постійні, що утворюються у спеціально обладнаних з цією метою відділах, цехах, майстернях чи на території інституту (на майданчиках);
- тимчасові, коли вогневі роботи проводяться безпосередньо в приміщеннях, на обладнанні під час ремонтів або аварійно-відновлювальних робіт, спорудах та на території інституту, якщо немає можливості винести деталі чи конструкції на постійні місця проведення вогневих робіт.

6.4. Проведення вогневих робіт на постійних та тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, які унеможливають виникнення пожежі: очищення робочого місця від горючих матеріалів, захисту горючих конструкцій, забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, ящиком з піском та лопатою).

6.5. Постійні місця проведення вогневих робіт визначаються наказом по інституту. Проведення вогневих робіт на постійних місцях дозволяється без оформлення наряду-допуску.

Відповідальність щодо забезпечення заходів пожежної безпеки під час виконання вогневих робіт на постійних місцях покладається на керівників структурних підрозділів, у приміщеннях або на території яких проводяться ці роботи.

6.6. Усі тимчасові вогневі роботи повинні проводитися з оформленням наряду-допуску на виконання вогневих робіт, в якому мають бути передбачені необхідні заходи пожежної безпеки.

Проведення робіт та їх тривалість повинні узгоджуватися з відділом охорони та пожежної безпеки. Проведення тимчасових вогневих робіт без письмового узгодження з відділом охорони та пожежної безпеки – забороняється.

6.7. Після закінчення вогневих робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути можливі причини виникнення пожежі.

6.8. Відповідальність щодо забезпечення заходів пожежної безпеки під час виконання тимчасових вогневих робіт покладається на керівників структурних підрозділів, у приміщеннях або на території яких проводяться ці роботи.

7. ВИМОГИ ДО УТРИМАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИТУ

7.1. Система протипожежного водопроводу

Зовнішнє протипожежне водопостачання

7.1.1. Пожежні гідранти повинні бути справними і розміщуватись таким чином, щоб забезпечувалося зручне набирання води пожежними машинами.

Перевірка працездатності пожежних гідрантів повинна здійснюватися представниками механіко-енергетичної служби та відділу охорони і пожежної безпеки, які відповідають за їх технічний стан, не рідше двох разів на рік (навесні й восени). Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути очищені від бруду, льоду і снігу, в холодний період утеплені, а стояки звільнені від води.

Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів рекомендується фарбувати в червоний колір.

7.1.2. У разі відключення ділянок водопровідної мережі та гідрантів або зменшення тиску у мережі нижче за потрібний необхідно сповіщати про це підрозділи пожежно-рятувальної служби.

7.1.3. Біля місць розташування пожежних гідрантів і водойм повинні бути встановлені покажчики (об'ємні з підсвіткою або плоскі із застосуванням світловідбивних покриттів) з нанесенням на них:

- для пожежного гідранта – літерним індексом ПГ, цифровими значеннями відстані в метрах від покажчика до гідранта, внутрішнього діаметра трубопроводу в міліметрах, зазначенням виду водогінної мережі (тупикова чи кільцева);

- для пожежної водойми – літерним індексом ПВ, цифровими значеннями запасу води в кубічних метрах та кількості пожежних автомобілів, котрі можуть одночасно встановлюватися на майданчику біля водойми.

7.1.4. Для підвищення водовіддачі пожежних гідрантів та внутрішніх пожежних кранів, при виникненні пожежі, обвідні водопровідні лінії відкривають чергові сантехніки на вимогу керівника гасіння пожежі.

Система внутрішнього протипожежного водопроводу повинна відповідати таким вимогам:

7.1.5. Кожен пожежний кран-комплект повинен бути укомплектований пожежним рукавом однакового з ним діаметра та стволом, а також важелем для полегшення відкривання вентиля.

7.1.6. Пожежний рукав необхідно утримувати сухим, складеним в "гармошку" або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола і не рідше одного разу на шість місяців розгортати та згортати наново.

7.1.7. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не дозволяється.

7.1.8. Відповідальність за укомплектування пожежних кранів пожежними рукавами і стволами несуть коменданти корпусів, де знаходяться ці пожежні крани.

7.1.9. Пожежні кран-комплекти повинні розміщуватись у збудованих або навісних шафках, які мають отвори для провітрювання і пристосовані для опломбування та візуального огляду їх без розкривання. При виготовленні шаф, рекомендується передбачати в них місця для зберігання двох вогнегасників.

7.1.10. На дверцятах пожежних шафок із зовнішнього боку повинні бути вказані після літерного індексу "ПК" порядковий номер крана та номер телефону для виклику пожежно-рятувальної служби. Зовнішнє оформлення дверцят повинно відповідати вимогам чинних стандартів.

7.1.11. Спосіб установлення пожежного кран-комплекту повинен забезпечувати зручність повертання вентиля та приєднання рукава. Напрямок осі вихідного отвору патрубків пожежного крана повинен виключати різкий залом пожежного рукава у місці його приєднання.

7.1.18. Пожежні кран-комплекти не рідше одного разу на шість місяців підлягають технічному обслуговуванню і перевірці на працездатність шляхом пуску води з реєстрацією результатів перевірки у спеціальному журналі обліку технічного обслуговування.

7.1.19. У неопалювальних приміщеннях узимку вода з внутрішніх протипожежних кранів повинна зливатися.

Насосні станції повинні відповідати таким вимогам:

7.1.20. У приміщенні насосної станції повинні бути вивішені загальна схема протипожежного водопостачання та схема обв'язки насосів. На кожній засувці і пожежному насосі-підвищувачі повинна бути інформація про їх призначення, порядок увімкнення насосів-підвищувачів визначається інструкцією.

7.1.21. Електрифіковані засувки повинні перевірятися не рідше двох разів на рік, а пожежні насоси – щомісяця й утримуватися у постійній експлуатаційній готовності.

Не рідше одного разу на місяць повинна перевірятися надійність переведення пожежних насосів з основного на резервне електропостачання (у тому числі від дизельних агрегатів) з реєстрацією результатів у журналі.

7.1.22. Біля входу в приміщення насосної станції слід розміщувати табличку "Пожежна насосна станція" з освітленням уночі.

7.1.23. Якщо на насосній станції немає постійного чергового персоналу, то приміщення повинно замикатися на замок, а місце зберігання ключів зазначатися написом на дверях.

7.2. Первинні засоби пожежогасіння

7.2.1. Будівлі, споруди, приміщення, технологічні установки повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного полотна, грубововняної тканини, повсті, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом (гаками, ломами, сокирами тощо), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку, відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні.

Ця вимога стосується також будівель, споруд та приміщень, обладнаних будь-якими типами установок пожежогасіння, пожежної сигналізації або внутрішніми пожежними кранами.

Вперше збудовані, після реконструкції, розширення, капітального ремонту об'єкти (будівлі, споруди, приміщення, технологічні установки) повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння (згідно з нормами належності) до початку їх експлуатації.

7.2.2. Вибір типу та визначення необхідної кількості вогнегасників здійснюється відповідно до Типових норм належності вогнегасників.

7.2.3. Пожежні щити (стенди) повинні забезпечувати:

- захист вогнегасників від потрапляння прямих сонячних променів, а також захист знімних комплектуючих виробів від використання сторонніми особами не за призначенням (для щитів та стендів, установлених поза приміщеннями);

- зручність та оперативність зняття (витягання) закріплених на щиті (стенді) комплектуючих виробів.

7.2.4. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних місцях (коридорах, біля входів або виходів з приміщень тощо), а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі.

При цьому необхідно забезпечити їх захист від попадання прямих сонячних променів та безпосередньої (без загороджувальних щитків) дії опалювальних та нагрівальних приладів.

Пожежні щити (стенди), інвентар, інструмент та вогнегасники в місцях установлення не повинні створювати перешкоди під час евакуації.

7.2.5. Переносні вогнегасники повинні розміщуватися шляхом:

- навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для її повного відчинення;

- встановлювання в пожежні шафи поруч з пожежними кранами, у спеціальні тумби або на пожежні щити (стенди).

7.2.6. Експлуатація та технічне обслуговування вогнегасників повинні здійснюватися у відповідності з паспортами заводів-виготовлювачів, а також затвердженими у встановленому порядку регламентами технічного обслуговування,

7.2.7. Вогнегасники, які експлуатуються, повинні мати:

- облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;
- пломби на пристроях ручного пуску;
- бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

7.2.8. Вогнегасники, відправлені з об'єкта на перезарядження, повинні бути замінені відповідною кількістю заряджених вогнегасників.

7.2.9. Вогнегасники, встановлені за межами приміщень або в неопалювальних приміщеннях та не призначені для експлуатації за мінусових температур, повинні зніматися на холодний період. У таких випадках на пожежних щитах та стендах повинна уміщуватися інформація про місце розташування найближчого вогнегасника.

7.2.10. За своєчасне і повне оснащення об'єктів вогнегасниками та іншими засобами пожежогасіння, забезпечення їх технічного обслуговування, навчання працівників правилам користування вогнегасниками, відповідає призначений розпорядженням співробітник відділу охорони і пожежної безпеки, а безпосередньо у підрозділах їх керівники, в загальних місцях – коменданти корпусів (в орендованих приміщеннях їх керівники).

8. ВИМОГИ ДО УТРИМАННЯ СИСТЕМ АВТОМАТИЧНОЇ ПОЖЕЖНОЇ СИГНАЛІЗАЦІЇ

8.1. Відповідальним за експлуатацію та за контролем за справністю систем автоматичної пожежної сигналізації є співробітник відділу охорони і пожежної безпеки, призначений наказом по інституту.

8.2. За цілодобовим наглядом за працездатністю систем пожежної сигналізації призначаються чергові сторожи пультів пожежної і охоронної сигналізації. Їх обов'язки і дії при спрацюванні систем пожежної і охоронної сигналізації повинні вказуватися у їх посадових обов'язках та інструкціях.

8.3. Комплекс охоронно-пожежної сигналізації (КОПС) повинен забезпечувати відокремлену видачу сигналів від пожежних сповіщувачів та охоронних датчиків.

8.4. Апаратура управління пожежною сигналізацією (АУПС) та КОПС повинна встановлюватися в місцях, недоступних для сторонніх осіб і бути опломбована.

8.5. Пожежні сповіщувачі (ПС) слід встановлювати відповідно до вимог, чинних нормативно-технічних документів і технічної документації заводів-виробників. Сповіщувачі повинні бути захищені від механічних пошкоджень та несанкціонованих спрацювань. Заходи захисту не повинні впливати на їх працездатність.

8.6. Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово і постійно утримуватися в чистоті. До них має бути забезпечений вільний

доступ. Відстань від складових матеріалів та обладнання до сповіщувачів повинна бути не менше 0,6 м.

8.7. Не допускається встановлювати замість несправних сповіщувачів сповіщувачі іншого типу або принципу дії, а також замикати шлейф сигналізації за відсутності сповіщувача у місці його встановлення.

8.8. У разі ремонту або несправності ручного ПС поруч має бути вивішена табличка з відповідним написом.

8.9. Електроживлення пожежної сигналізації, КОПС має здійснюватися згідно з вимогами будівельних норм і ПУЕ.

У разі використання як джерела резервного живлення акумуляторної батареї, її ємність повинна забезпечувати роботу систем сигналізації протягом однієї доби в режимі чергування і не менше трьох годин – у режимі "Тривога".

8.10. Розміщення світлових і звукових сигнальних пристроїв тривоги повинно здійснюватись відповідно до вимог чинних нормативно-технічних документів.

9. ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ПОЖЕЖІ

9.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожний працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це в пожежно-рятувальну службу по тел. **101**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будинку, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

- вжити (за можливості) заходів щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння та збереження матеріальних цінностей;

- повідомити про пожежу керівництво інституту (диспетчера інституту) та старшого чергової зміни охорони відділу охорони та пожежної безпеки

- у разі необхідності через диспетчера викликати інші аварійно-рятувальні служби інституту.

- у вечірній і нічний час, вихідні та святкові дні, старший чергової зміни охорони викликає до місця пожежі чергових електриків і сантехніків, а також позаштатний штаб пожежогасіння інституту;

- повідомити у службу зв'язку для сповіщення про пожежу по радіомережі.

9.2. Посадова особа об'єкта, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (продублювати повідомлення), довести про подію до відома керівництво інституту;

- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;

- видалити за межі небезпечної зони всіх працівників, не пов'язаних в ліквідацією пожежі;

- припинити роботи в будинку (якщо це допускається технологічним процесом виробництва), крім робіт, пов'язаних із заходами по ліквідації пожежі;

- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинення транспортуючих пристроїв, агрегатів, апаратів, перекриття сировинних, газових, парових та водяних комунікацій, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжних з ним приміщеннях (за винятком пристроїв протидимового захисту) та виконати інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленості будівлі;

- перевірити ввічкнення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогашіння, протидимового захисту;

- організувати зустріч підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та в установленні техніки на зовнішні джерела водопостачання;

- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;

- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

9.3. З прибуттям на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх на територію інституту, за винятком випадків, коли відповідними державними нормативними актами встановлений особливий порядок допуску.

9.4. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів адміністрація та інженерно-технічний персонал інституту (відділу) зобов'язані брати участь у консультації керівника гасіння пожежі про конструктивні і технологічні особливості інституту і будівлі, де виникла пожежа, прилеглих будівель та пристроїв, організувати залучення сил та засобів інституту до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її поширенню.

Заступник головного інженера
з пожежно-технічних питань і режиму

В. І. Закурдаєв